

Поняття про соматичну нервову систему. Вегетативна нервова система. Профілактика захворювань нервової системи

Функціональна класифікація нервової системи

Соматична	Вегетативна
<ul style="list-style-type: none"> - керується свідомо - забезпечує зв'язок із зовнішнім середовищем - керує рухами людини - отримує інформацію від органів чуття 	<ul style="list-style-type: none"> - керується несвідомо - регулює роботу внутрішніх органів - поділяється на симпатичний та парасимпатичний відділи

Вегетативна (автономна) нервова система

Вегетативна нервова система відповідає за функціонування всіх внутрішніх органів організму, судин, залоз.

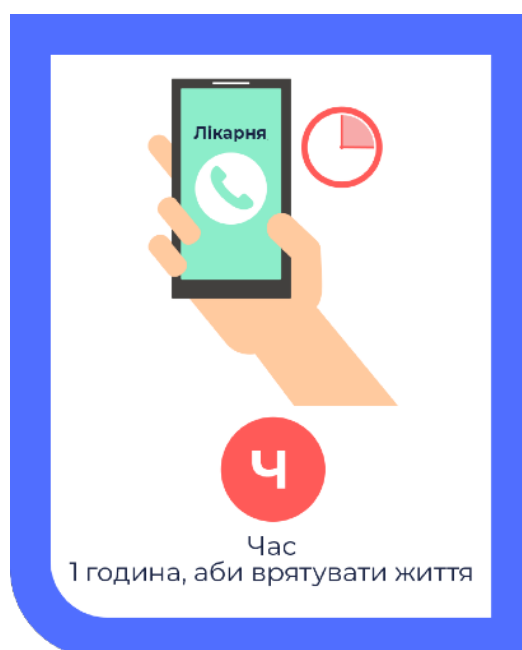
Анатомічно та функціонально вона поділяється на 2 відділи — симпатичний та парасимпатичний.

Ознака	Симпатична НС	Парасимпатична НС
Локалізація відділів	Шийний, грудний, поперековий відділи СПМ	Головний, шийний, крижовий відділи СПМ
Локалізація нервових вузлів	Біля СПМ (симпатичний стовбур)	Біля органу, який інервується
Працює так само, як:	Адреналін (симпато-адреналова система)	Блукаючий нерв
Серце	Збільшує серцебиття	Зменшується серцебиття
Дихання	Збільшує частоту дихання	Зменшується частота дихання
Травна система	Сповільнює роботу	Пришвидшує роботу
Сечова система	Сповільнює роботу	Пришвидшує роботу
Зіниці	Розширені	Звужені
Умова активації	Стресові умови	Умови спокою

Захворювання нервової системи

Головного мозку	Спинного мозку	Нервів
<p>Інсульт — гостре порушення мозкового кровообігу</p> <p>Енцефаліт — запалення тканини мозку</p> <p>Менінгіт — запалення мозкових оболонок</p>	<p>Поліомієліт — вірусне захворювання, що призводить до паралічів</p>	<p>Неврит — запалення нерва</p>

Як розпізнати інсульт?

Практичні завдання

Завдання. Заповніть порівняльну таблицю складових вегетативної нервової системи.

Ознака	Симпатична НС	Парасимпатична НС
Локалізація відділів	Шийний, грудний, поперековий відділи СПМ	
Локалізація нервових вузлів		Біля органу, який інервується
Працює як:	Адреналін	
Серцебиття		
Частота дихання		
Травна система		
Сечова система		
Зіниці		
Умова активації		

Варіанти відповідей: головний, шийний, крижовий відділи СПМ; блукаючий нерв; зменшується (2); збільшується (2); біля СПМ (симпатичний стовбур); сповільнює роботу (2); пришвидшує роботу (2); розширені; зужені; стресові умови; умови спокою.

Рекомендовані джерела

1) Janux. 10.01.2015. Соматична нервова система. YouTube. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=Gd10m6VPqgA> (23.03.2021)

2) CrashCourse. 07.04.2015. Вегетативна нервова система. YouTube. URL: <https://youtu.be/71pCilo8k4M> (23.03.2021)

3) Відчуйте себе справжніми науковцями!

Відвідайте платформу <https://www.mozaweb.com/>

3D-моделі за цими посиланнями допоможуть вам краще пізнати нервову систему людини:

а) Будова нервової системи

https://ua.mozaweb.com/Extra-3D_sceni-Nervova_sistema-139731

б) Анатомія спинного мозку

https://ua.mozaweb.com/Extra-3D_sceni-Anatomiya_spinnogo_mozku-180794

в) Головний мозок

https://ua.mozaweb.com/Extra-3D_sceni-Chastini_mozku_lyudini-139744

г) Рефлекси

https://ua.mozaweb.com/Extra-3D_sceni-Bolovi_refleksi-148039

д) Передача нервового збудження в синапсах

https://ua.mozaweb.com/Extra-3D_sceni-Peredacha_signalu_u_nejronah-139751

Переходьте за посиланням та виконуйте інструкції на платформі!